

การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนเรียน กรณีศึกษา : สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอจจรา

รานี ระวังกุล¹

ปราโมทย์ เจียบประเสริฐ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษารูปแบบการบริหารจัดการของสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอจจราและศึกษาเงื่อนไขที่มีผลต่อความสำเร็จของสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอจจราผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 19 คน ประกอบด้วย เจ้าของสถานรับเลี้ยงเด็ก คณะกรรมการสถานรับเลี้ยงเด็ก ครูผู้ดูแลเด็ก และ ผู้ปกครองเด็ก ผู้วิจัยติดตามเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จนกระทั่งได้ข้อมูลที่อิ่มตัวและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยการตรวจสอบแบบสามเส้า แล้วสรุปเป็นประเด็นต่างๆโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ได้ผลการศึกษา ดังนี้

ผลการศึกษาพบว่า สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอจจรามีรูปแบบและหลักการบริหารจัดการจำแนกได้ 3 หลัก ได้แก่หลักกัลยาณมิตร หลักการมีส่วนร่วม และ หลักประกันคุณภาพ โดยผู้บริหารจะต้องเป็นบุคคลที่มีความประพฤติ ทั้งทางกาย วาจา ใจ มีศีล สมาธิ ปัญญาใช้ความเป็นกัลยาณมิตร มีคุณธรรม 7 ประการ คือ ปิโย ครุภาวนีโย วัตตาจะ วณัณขโม คัมภีรญ จะ กะถังถัตตาโน จัฏฐาเนนโยชะเย และประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ใช้หลักการมีส่วนร่วม โดยผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและชุมชนเข้ามามีบทบาทมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและดำเนินงานด้วยประกอบด้วย การมีส่วนร่วมดูแลเลี้ยงดูเด็ก การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และใช้หลักการประกันคุณภาพในการบริหารจัดการคุณภาพ ประกอบด้วย การวางแผนการลงมือปฏิบัติการตรวจสอบกระบวนการและการปรับปรุงงาน อยู่เสมอ

สำหรับเงื่อนไขที่มีผลต่อความสำเร็จของสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอจจรา ประกอบด้วย 6 เงื่อนไขได้แก่ 1)ครูผู้ดูแลเด็กต้องมีประสบการณ์ รักเด็ก ตั้งใจปฏิบัติงาน

มีความรับผิดชอบสูง 2) ผู้บริหารต้องมีการปกครองแบบแม่ปกครองลูกให้ความรักและความเข้าใจในการทำงาน 3) ผู้ปกครองต้องใส่ใจคอยดูแลเอาใจใส่บุตรหลานเพื่อให้ไปในทิศทางเดียวกันกับสถานรับเลี้ยงเด็ก 4) เด็กต้องได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานเด็กที่จำเป็นต้องมีภาวะโภชนาการดีสามารถเจริญเติบโตได้สมบูรณ์ตามเกณฑ์มาตรฐานของพัฒนาการตามวัย 5) สิ่งแวดล้อมที่ดีสถานที่ตั้งต้องอยู่ในชุมชน เดินทางสะดวกปลอดภัย 6) ทีมงานต้องเข้มแข็งใช้ความสามัคคีเป็นหลักในการบริหารงาน

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารจัดการ สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอจฉา

Abstract

The Study of the Administrative Model of the Nursery Schools : A Case Study of Ban Atchara Nursery School

The purposes of this research were to study the administrative model of Ban Atchara Nursery School and to examine the factors affected the success of the school. The informants included 19 people : the owner of the school, the committee of the nursery school, teachers, and parents. The data was collected by using an in depth interview. The study showed that the administrators of the school employed the Buddhist “Kanlayanamit” model in administrating the school. The administrators themselves focused on the principles of ethics and were good models for teachers and children. The seven principles of Kanlayanamit were as follows : Piyo – being friendly : Karu – being good models and helpful : Pawaneeyo – self-studying; WattaJa – providing good advice : WajaNakkamo – being patient and polite : Kampeeranja Kathang Katta – being knowledgeable; No Jatthane Niyo Chaye – not persuade to do evil. Moreover, the administrators provided opportunities for the community and involved people to participate in making decision and operating the school in taking care of children. The school was monitored and controlled by the quality assurance process which involved with the continuous evaluation and

follow-up. There are 6 factors affecting the success of the school; 1) Teachers must have experiences and high responsibilities; 2) Administrators must work hard and take good care of teachers; 3) Parents must understand the school's policy; 4) Children must be well fed with good nutrition; 5) the location of the school must be convenient; 6) School teamwork must be strong and united.

Keywords : Nursery Schools' Administrative Patterns, Baan Achara Nursery Schools

บทนำ

เด็กวัยก่อนเข้าเรียนเป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่งของประเทศการพัฒนาเด็กจำเป็นต้องได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการเรียนรู้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับช่วงวัย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภาต่างมีอุดมการณ์และหลักการจัดการศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิต และสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อคนไทยทั้งปวงมุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก เพื่อให้เด็กได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคตเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสม

สถานรับเลี้ยงเด็กเป็นแหล่งที่จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการการดูแลเลี้ยงดูเด็กตามรูปแบบต่างๆ สำเร็จโภชนาการ (2548) กล่าวว่า ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการสถานรับเลี้ยงเด็กเล็กที่ผู้บริหารนำมาใช้ในการบริหารงานจนประสบความสำเร็จ มี 5 ยุทธศาสตร์ด้วยกัน ได้แก่ ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย ยุทธศาสตร์การมีปฏิสัมพันธ์แบบ 3มิติ ยุทธศาสตร์ด้านการจัดสรรค่าใช้จ่ายให้สอดคล้องกับภารกิจ ยุทธศาสตร์ด้านการเรียนการสอนที่เน้นธรรมชาติของผู้เรียน และยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น สถานรับเลี้ยงเด็กก่อนเข้าเรียนสถานศึกษาระดับปฐมวัย จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการตามรูปแบบต่างๆ สุรยุทธ์ ฉันทวรภาพ (2544) ศึกษาแนวโน้มการนิเทศการศึกษาในระดับปฐมวัย

ได้ข้อค้นพบแบ่งออกเป็น 5 ด้านคือ 1) ด้านนโยบายของรัฐบาลบริหารจัดการการศึกษา ปฐมวัยควรทำการบริหารโดยสถานศึกษาเอกชนกรมอนามัยจังหวัดและสถาบันพัฒนาเด็กปฐมวัยหน่วยงานเหล่านี้ควรดำเนินงานด้านงบประมาณด้วยและควรมีการนิเทศบุคลากรให้มีคุณภาพด้านการจัดการศึกษาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามความถนัด และสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 2) ด้านยุทธศาสตร์ของการนิเทศการศึกษาปฐมวัยโดยสร้างศูนย์โปรแกรมวิชาการส่งเสริมครูให้มีขวัญและกำลังใจส่วนวิธีการนำยุทธศาสตร์ไปใช้ในการจัดการศึกษา ควรมีบุคลากรที่นิเทศประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารครูประจำชั้นโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย อาทิ คอมพิวเตอร์ 3) ด้านรูปแบบการนิเทศการศึกษาปฐมวัยจะต้องปฏิบัติการบูรณาการการนิเทศ ซึ่งเป็นการนิเทศ 100 เปอร์เซ็นต์ และการนำรูปแบบการนิเทศแบบพาทำคือร่วมคิดร่วมทำ นำส่งเสริมสนับสนุนและชื่นชมยินดีสร้างสื่อนิเทศทางไกลเน้นการทดลองใช้อินเทอร์เน็ต 4) ด้านการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการนิเทศการศึกษาปฐมวัย พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นนักเรียนเป็นสำคัญนิเทศครูและกรรมการโรงเรียนให้เป็นผู้นำมืออาชีพ มีการวางแผนฝ่ายปฏิบัติตามแผนตามบทบาทของผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ และผู้สนับสนุนการนิเทศเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ และเป็นการประเมินผล 5) บทบาทของชุมชนที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยควรสนับสนุนด้านงบประมาณสถานที่วัสดุอุปกรณ์และการร่วมคิดร่วมทำและสละเวลาแรงงานมาช่วยพัฒนาโรงเรียน

ดังนั้นเด็กจำเป็นต้องมีสถานรับเลี้ยงที่ซึ่งรองรับเด็กก่อนเข้าเรียนที่ผู้ปกครองคำนึงถึงความสำคัญที่จะนำบุตรหลาน เข้าเตรียมพร้อมก่อนเข้าเรียนสถานรับเลี้ยงเด็กได้เปิดขึ้นมากมายเพื่อรองรับเด็กก่อนเข้าเรียน และมีการแข่งขันค่อนข้างสูง แต่สถานรับเลี้ยงเด็กหลายแห่งไม่สามารถยืนหยัดอยู่ได้ โดยเฉพาะในยุคของปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 ได้กำหนดให้สถานรับเลี้ยงเด็กหรืออนุบาล มีการประกันคุณภาพเพื่อนำไปสู่มาตรฐานที่กำหนดไว้ในปัจจุบันสถานรับเลี้ยงเด็กหลายแห่งได้เลิกกิจการสถานรับเลี้ยงเด็กบางแห่งก็ไม่มีชื่อเสียง

เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง แต่สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอจจวรา เป็นองค์กรเล็กๆ เปิดทำการมากกว่า 30 ปีจนถึงปัจจุบันมีเด็กประมาณ 90 คน และมีการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นการเตรียมความพร้อมผสมผสานกับการให้ความรู้ตามสาระการเรียนรู้ เด็กก่อนเข้าเรียนจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคม ตามวัย และความสามารถของแต่ละคนอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลต่อพัฒนาการ บุคลิกภาพ และการเรียนรู้ของเด็กต่อไปซึ่งส่งผลให้สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอจจวรา ยังคงเปิดทำการอยู่จนถึงปัจจุบันในอนาคตมีแนวโน้ม จะมีเด็กเข้ามาเตรียมพร้อม ก่อนเข้าเรียนเพิ่มขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการบริหารจัดการกับเงื่อนไขที่มีผลต่อการดำรงอยู่ของสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนเข้าเรียน กรณีศึกษาสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอจจวรา ซึ่งมุ่งศึกษารูปแบบการบริหารจัดการกับเงื่อนไขที่มีผลต่อการดำรงอยู่ของสถานรับเลี้ยงเด็กว่ามีรูปแบบและเงื่อนไขการบริหารจัดการอย่างไร ซึ่งผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ได้ทราบถึงรูปแบบการบริหารจัดการและเงื่อนไขที่มีผลต่อการดำรงอยู่ของสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอจจวรา ที่ประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับของสังคมจนถึงปัจจุบัน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สนใจรูปแบบการบริหารจัดการสามารถนำวิธีการบริหารไปประยุกต์และพัฒนาในองค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการของสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอจจวรา
2. เพื่อศึกษาเงื่อนไขในการบริหารจัดการที่ทำให้สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอจจวราประสบความสำเร็จ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหาเป็นการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอัคราและศึกษาเงื่อนไขที่มีผลต่อความสำเร็จของสถานรับเลี้ยงเด็กอัคราเพื่อให้ได้คำตอบที่ชัดเจนอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่จะนำผลจากการวิจัยไปใช้ในการบริหารจัดการ ในสถานรับเลี้ยงเด็กอื่น ๆ
2. พื้นที่ศึกษา ได้แก่สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอัครา ตั้งอยู่ที่ ซอยฮับเอก ถนนระอำเภอมือง จังหวัดภูเก็ต เปิดทำการมาเป็นเวลากว่า 30 ปี
3. ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ในพื้นที่ (Field) ประกอบด้วยผู้บริหารสถานรับเลี้ยงเด็กคณะกรรมการสถานรับเลี้ยงเด็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครองเด็กซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ในสถานการณ์จริงและเกี่ยวข้องกับสถานรับเลี้ยงเด็กทั้งหมด 19 คน ที่เป็นพื้นที่การศึกษาซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงและการให้ชื่อเพิ่มเติมในกลุ่มของผู้ปกครอง
4. ระยะเวลาที่ทำการศึกษาในปี 2557 – 2558

วิธีดำเนินการวิจัย

การเข้าสู่พื้นที่ที่ศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีการดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากทางมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เพื่อขออนุญาตไปถึงเจ้าของสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอัครา และ ข้อมูลหลักอื่น ๆ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. แนะนำตัว โดยการไปพบปะด้วยตนเอง เพื่อสร้างสัมพันธที่ดี บอกวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการวิจัย ทำความเข้าใจกับผู้ให้ข้อมูลหลักว่าข้อมูลต่าง ๆ ที่ให้ไม่ได้มีผลใด ๆ ต่อผู้ให้ข้อมูล

การเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant)

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการศึกษาวิจัยโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกครั้งนี้ มีจำนวน 19 คน ประกอบด้วย

1. เจ้าของสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอัจฉราหรือผู้บริหาร 1 คน
2. คณะกรรมการสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอัจฉรา 2 คน
3. ครูผู้ดูแลเด็ก 2 คน
4. ผู้ปกครองเด็ก 14 คน

ผู้ให้ข้อมูลลำดับ 1 และ 2 ได้จากการเลือกแบบเจาะจงส่วนผู้ให้ข้อมูลที่เหลือจะใช้วิธีเลือกแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) โดยขั้นแรกจะเลือกผู้ให้ข้อมูลผู้มีประสบการณ์กับสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอัจฉราที่เด่นชัดมา 1 คน และให้เป็นผู้แนะนำผู้ให้ข้อมูลคนอื่นเพิ่มเติมต่อเนื่องไปตามลำดับ (ศิริลักษณ์ สุวรรณวงศ์, 2538) ซึ่งผู้วิจัยจะตามเก็บข้อมูลจนกระทั่งได้ข้อมูลที่อ้อมตัวนำข้อมูลมาเรียบเรียงเพื่อหาคำตอบในประเด็นคำถามวิจัย สถานรับเลี้ยงเด็กมีรูปแบบการบริหารการจัดการอย่างไรและมีเงื่อนไขอะไรบ้างที่ทำให้สถานรับเลี้ยงเด็กยังคงดำรงอยู่จนถึงปัจจุบัน

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างประกอบด้วยคำถามปลายเปิดที่ผู้ให้ข้อมูลสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ โดยใช้แบบสัมภาษณ์จำนวน 4 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์เจ้าของสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอัจฉรา

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอัจฉรา

ชุดที่ 3 แบบสัมภาษณ์ครูผู้ดูแลเด็ก

ชุดที่ 4 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองเด็ก

2. แบบสังเกต เป็นแบบสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ประกอบด้วยแบบสังเกตสภาพทั่วไปของสถานรับเลี้ยงเด็กอัจฉรา และ แบบสังเกตการณ์บริหารการจัดการสถานรับเลี้ยงเด็ก

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความน่าเชื่อถือ และ ความถูกต้องของเครื่องมือด้วยการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เป็นความสอดคล้องระหว่าง

เนื้อหาสาระของเครื่องมือที่สร้างขึ้นกับเนื้อหาสาระของสิ่งที่ต้องการศึกษา เป็นการตรวจสอบโดยใช้ดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญตามรายชื่อดังนี้ นายประมุข ต้นจำรูญ ตำแหน่งอดีตผู้อำนวยการสถานศึกษาระดับเชี่ยวชาญ นางสาวสุธี อารีย์พงศ์ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลบ้านสามกอง นายวินัย สุริยะปรากร ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนปลูกปัญญาในพระราชูปถัมภ์ฯ

อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ประกอบในการเก็บข้อมูลภาคสนามในการวิจัย ได้แก่ กล้องถ่ายภาพเครื่องบันทึกเสียง เพื่อเป็นการจัดเก็บข้อมูลที่นอกเหนือจากการบันทึก เพื่อช่วยอธิบายข้อมูลที่มีอยู่ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนเรียน : กรณีศึกษา สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอจฉราใน 2 ประเด็น คือ การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการ สถานรับเลี้ยงเด็กก่อนเรียน และการศึกษาเงื่อนไขที่มีผลต่อความสำเร็จของสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนเรียนได้ สรุปผลการศึกษาดังนี้

1. รูปแบบการบริหารจัดการสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอจฉรมีการบริหารจัดการ

สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอจฉรา ใช้รูปแบบการบริหารจัดการตามหลักการบริหาร ประกอบด้วย 3 หลัก ดังนี้

1.1 หลักกัลยาณมิตรโดยผู้บริหารต้องเป็นบุคคลที่มีความประพฤติทางกาย วาจาใจมีศีลสมาธิปัญญาประกอบด้วยคุณธรรม : ปิโย, ครุ, ภาวนีโย, วัตตการ, วจนกขโม, คมกิริยจะ กะถัง ถัตตา และโนจัญญาเน นิโยชะเย

1.2 หลักการมีส่วนร่วมสถานรับเลี้ยงเด็กเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนเรียนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ โดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องใน 2 ด้าน คือการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดูแลเด็กและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

3.หลักการประกันคุณภาพสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอัจฉรา มีการบริหารจัดการคุณภาพที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพตามวงจรของเดมมิ่ง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนการวางแผน (PLAN) การปฏิบัติ (DO) การตรวจสอบ (CHECK) การปรับปรุง (ACT)

2. เงื่อนไขที่มีผลต่อความสำเร็จของสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอัจฉรา

ผลการศึกษาพบว่าความสำเร็จที่เกิดขึ้นในการบริหารจัดการ เป็นผลมาจากเงื่อนไข 6 ประการ ประกอบด้วย

1.1 ครูที่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงเด็ก มีพฤติกรรม จิตใจ อภัยด้วยรัก เด็กเป็นพื้นฐานจะจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีการประสานการทำงานโดยไม่มีข้อขัดแย้ง ตั้งใจปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน และมีการส่งเสริมทักษะความรู้ความชำนาญในอาชีพ โดยฝึกอบรมบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

1.2 ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญในด้านเด็กเป็นอย่างดี

1.3 ผู้ปกครองใส่ใจ โดยมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กให้มีความร่วมมือกับสถานรับเลี้ยงเด็กในทุกเรื่องเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางของสถานรับเลี้ยง

1.4 เด็กได้มาตรฐานต้องพัฒนาเด็กให้มีภาวะโภชนาการที่ดีสามารถเจริญเติบโตได้สมบูรณ์ตามพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย

1.5 สิ่งแวดล้อมที่ดี มีสถานที่ สะอาด ปลอดภัย สิ่งแวดล้อมรอบด้านดี

1.6 ทีมงานเข้มแข็ง มีการกำหนดทิศทางรูปแบบการบริหารจัดการ ที่ชัดเจนมีการสร้างทีมงานเข้มแข็ง

อภิปรายผล

การศึกษารูปแบบการบริหารการจัดการและเงื่อนไขที่มีผลต่อความสำเร็จของสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอัจฉราอภิปรายผลได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่าผู้บริหารสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอัจฉรา มีรูปแบบการบริหารจัดการที่ได้มาจากประสบการณ์และนำหลักแนวคิดทฤษฎีการบริหารมาประกอบเข้าด้วยกันโดยเน้นระบบการจัดการ 3 ลักษณะดังนี้

1. หลักกัลยาณมิตร ในการบริหารงานภายในองค์กร โดยตนเองจะต้องประพฤติปฏิบัติทางกาย วาจา ใจ ที่ดี มีความเมตตา พร้อมทั้งมี ศีล สมาธิ ปัญญา และยึดหลักคุณธรรม และเป็นมิตรแท้แก่ผู้ร่วมปฏิบัติงาน และเป็นแบบอย่าง เสรี รัก เหล็ก (2547 : 142) พบว่า คุณธรรม เป็นองค์ประกอบที่ทำให้องค์กรมีความเข้มแข็ง กลมเกลียวกันเป็นอย่างดี มีความสามัคคี การนำคุณธรรมจากศาสนามาใช้ในการบริหารและนำมาใช้ในชีวิตประจำวันจะมีคุณธรรมพื้นฐานที่ดี ไม่ว่าจะเป็น เมตตา กรุณา ขยัน อดทน มีความเชื่อในกฎแห่งกรรมที่ว่า ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว และยัง สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า กัลยาณมิตรตตา นำมาใช้ในการพัฒนาชีวิต แก้ปัญหา และทำการสร้างสรรค์ (พระพรหม อุณารักษ์ (ป.อปปยุตโต), 2547 : 11- 13)

2. หลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหารต้องยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ให้มีส่วนร่วมปฏิบัติ ประสานงานตามแบบแผน และจะสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยเน้น 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต้องสอดคล้องกับสถานศึกษาไปในทิศทางเดียวกันโดยมีการปรึกษาหารือ และ แนะนำผู้ปกครองเด็กให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาวะการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กในระดับวัยต่าง ๆ 2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ทิพวรรณ จันทรสติธย์ (2546 : 13 – 19) อธิบายว่า เป็นแนวคิดของการบริหารในยุคปัจจุบันซึ่งนิยมใช้ทั้งราชการและการบริหารการศึกษามีชื่อเรียกต่างกันไปแล้วแต่ละประเภทของการนำไปใช้ เช่น การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม การกระจายอำนาจความรับผิดชอบ ฯลฯ จันทรานี สงวนนาม (2545 : 69) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบการที่บุคคลได้แสดงความคิดเห็นและยอมรับในเป้าหมายเดียวกันจะช่วยให้บุคคลเกิดความรู้สึกในหน้าที่ที่รับผิดชอบ และยังสอดคล้องกับ อุทัย บุญประเสริฐ (2542 : 113 – 116) ให้ความเห็นว่าเป็นแนวคิด หรือ ขั้นตอนที่เป็นแนวคิดที่เป็นระบบมากที่สุดคือแนวคิดของ Cohen and Uphoff ซึ่งประกอบด้วยขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในส่วนที่องค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

3. หลักการประกันคุณภาพ จะเห็นได้ว่าในสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอัจฉรา มีการทำงานที่เป็นระบบคุณภาพ ขั้นตอนเริ่มตั้งแต่มีการวางแผน ประชุม เตรียมงาน กำหนดวิธีทำงาน ขั้นตอนการทำงาน กำหนดมาตรฐานในการทำงาน มีการคัดเลือกบุคลากรให้เหมาะกับงาน การปฏิบัติงานมีการตรวจสอบงาน ประเมินผลงาน ที่รับผิดชอบตามเป้าหมาย หลังจากนั้นมีการปรับปรุงพัฒนาผลการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น องค์ประกอบย่อยที่กล่าวมานี้มีการทำงานเป็นไปตามลำดับก่อนหลังต่อเนื่องและมีความสัมพันธ์กันซึ่งทำให้สถานรับเลี้ยงเด็กประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมศักดิ์ คงเที่ยง (2544 : 177) หลักการบริหาร โดยวงจรคุณภาพ (P D C A) เป็นหลักพื้นฐานสำคัญ และเป็นทฤษฎีการบริหารทั้งหลายที่มีรายละเอียดต่างกันตามจุดเน้นในแต่ละทฤษฎีแต่มีหลักและขั้นตอนการดำเนินการอย่างเดียวกัน คือ ขั้นการวางแผน ขั้นลงมือทำ ขั้นตรวจสอบประเมินผลขั้นการปรับปรุง งบเยาว์ ศักดาศักดิ์ (2548 : 21) พบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานของสถานศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตั้งแต่การวางแผน การทำตามแผน การตรวจสอบ การปรับปรุงแก้ไข โดยมีระบบการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประกันคุณภาพ ทุกขั้นตอนเน้นความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สาธารณชน

เงื่อนไขที่มีผลต่อความสำเร็จของสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอัจฉรา

เงื่อนไขที่เกี่ยวข้องที่เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาและผลักดันให้สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอัจฉรายังคงดำรงอยู่จนถึงปัจจุบันนั้นองค์ประกอบด้วย ดังต่อไปนี้

ครูมีประสบการณ์ ครูที่รับเข้ามาปฏิบัติงานต้องมีประสบการณ์ และมีความรู้ในเรื่องเด็กงานที่รับผิดชอบชัดเจน มีความรับผิดชอบงานรักเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับมัทนา พรเพิ่มสุข (2546 : 23) สถานรับเลี้ยงเด็กหรือโรงเรียนอนุบาลที่ดำเนินในรูปแบบธุรกิจโดยทั่วไปจะมุ่งเน้นในเรื่องคุณภาพของการให้บริการและคุณภาพของบุคลากร ดังนั้นควรมีการวางแผนบุคลากรให้มีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนเด็ก การคัดเลือกบุคลากรที่จะมาปฏิบัติงาน ควรคัดเลือกผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความรับผิดชอบในหน้าที่ มีไหวพริบมีความตั้งใจจริงที่จะทำงานเกี่ยวกับเด็ก สามารถเรียนรู้วิทยาการใหม่ ๆ ได้รวดเร็วและนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้อง

ดังที่ Taylor (อ้างใน นิตยา ประพตติกิจ, 2539 หน้า 13-14) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ที่สำคัญ ๆ ของครูปฐมวัยไว้ดังนี้ 1) พัฒนาตนเองให้ก้าวหน้ารักที่จะศึกษาค้นคว้า และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 2) รักษาสุขภาพทางกายและจิตใจได้ดีอยู่เสมอ 3) มีความรับผิดชอบ 4) สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อพ่อแม่เด็ก ให้เกียรติและรับฟังความคิดเห็นของพ่อแม่เด็ก

ผู้บริหารดี ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีประสบการณ์เชี่ยวชาญในด้านการดูแลเด็ก การบริหารมีการปกครองแบบแม่ดูแลลูก (ระบบครอบครัว) การให้ความรักความเมตตา เป็นแบบอย่างที่มีต่อบุคลากร ทำให้ทุกคนในสถานรับเลี้ยงเด็กทำงานด้วยความรักและเข้าใจ มีการสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรในหน่วยงาน ประกอบกับผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำผู้บริหารเป็นเจ้าของกิจการเองและดูแลกิจกรรมทุกอย่างในสถานรับเลี้ยงเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับ บุญชัย จงกลณี (ม.ป.ป. : 11-12) กล่าวถึงคุณลักษณะของนักบริหารที่ดี ทำตนให้เป็นที่เชื่อถือ มีความยุติธรรม วางตัวดี มีการเสียสละปราศจากการเห็นแก่ตัวรู้จักวิธีส่งเสริมและบำรุงขวัญผู้ใต้บังคับบัญชา สุศักดิ์ ปาเย (2543 : 72-73) ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการบริหารทรัพยากรบุคคล ต้องสามารถวางแผนบุคคล สรรหา คัดเลือก กำหนดระบบงานประมาณ การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อให้ทราบแนวคิดทัศนคติต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น มีคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหาร สามารถที่จะเป็นแบบอย่างที่ดี สุพล วังสินธ์ (2545 : 29 – 30) ได้สรุปคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาไว้ว่า 1) มีวิสัยทัศน์กว้างไกล 2) มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน 3) มีจิตสำนึกในความมุ่งมั่น 4) ใจกว้างเปิดโอกาสให้ครูมีเสรีภาพในการคิด 5) ปฏิบัติการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ให้เกิดตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา 6) มีศักยภาพในการจัดการระบบบริหารโรงเรียนโดยการนำระบบคุณธรรมมาใช้ในโรงเรียน 7) สร้างขวัญกำลังใจให้ครู มีกำลังใจที่จะเป็นครูดี ครูเก่ง ครูที่ปรึกษา

ผู้ปกครองใส่ใจ ผู้ปกครองใส่ใจมีส่วนร่วมในการพัฒนาทุกด้านของเด็กทั้งให้ความร่วมมือกับทางสถานรับเลี้ยงเด็ก ในการจัดกิจกรรมที่ทางสถานรับเลี้ยงเด็กได้ดำเนินการ ซึ่งสอดคล้องกับ วิวรรณ สารกิจปรีชา (2553) กล่าวว่า ผู้ปกครอง หรือ

ครอบครัว คือครูคนแรกของเด็กและเด็กก็ได้เรียนรู้หลายสิ่งหลายอย่างที่บ้าน โดยไม่ต้องได้รับอิทธิพลหรือได้รับการสอนอย่างเป็นทางการจากสถานศึกษาอย่างใด ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งเมื่อเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาการเรียนรู้อาจจะต้องเชื่อมต่อและเชื่อมโยงสถานศึกษาและครอบครัวเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ของเด็กต่อเนื่อง สามารถเชื่อมโยงชีวิตจริงที่บ้านได้ด้วย มีวิจัยมากมายที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและผลดีต่อนักเรียนในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กมีผลต่อการพัฒนาการและความสำเร็จด้านการศึกษาของนักเรียนอย่างเด่นชัด อีกทั้งยังช่วยผลักดันให้สถานศึกษาดำเนินงานจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดีขึ้นอีกด้วย ซึ่งการมีส่วนร่วมนั้นผู้ปกครองสามารถมีส่วนร่วมได้ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน

เด็กได้มาตรฐาน จากประสบการณ์และเปิดทำการมามากกว่า 30 ปี ทำให้สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านอัจฉรา มีเด็กที่ผ่านการเติบโตจากสถานรับเลี้ยงเด็กแห่งนี้ เป็นผู้ใหญ่ที่เป็นคนดีของสังคมและกลับมาช่วยเหลือกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เป็นผลจากการที่เด็กมีโภชนาการดีสามารถเจริญเติบโตสมบูรณ์ตามเกณฑ์ กล้าแสดงออกต่อหน้าสาธารณชน มีจิตอาสา ได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ดี มีจิตสาธารณะ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ วิญญู พูลศรี (2541 : 17) นักจิตวิเคราะห์ให้ได้ว่าวัยเริ่มต้นของชีวิตมนุษย์คือ 5 ปีแรกของคนเราประสบการณ์ต่างๆที่ได้รับตอนต้นของชีวิต จะมีอิทธิพลต่อชีวิตของคนเราจนถึงวาระสุดท้าย เขาเชื่อว่าการอบรมเลี้ยงดูในระยะปฐมวัยนั้นจะมีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กในอนาคต สอดคล้องกับ Hurlock (อ้างใน เยาวพา เดชะคุปต์.2542 : 13) ยังได้กล่าวว่า วัยเด็กนับเป็นวัยวิกฤตการณ์ในการพัฒนาบุคลิกภาพ เป็นระยะสร้างพื้นฐานของจิตใจในวัยผู้ใหญ่ต่อไป บุคลิกภาพในวัยผู้ใหญ่ แม้จะมีความแตกต่างไปจากวัยเด็กมากเท่าใดก็ตาม แต่จะเป็นความแตกต่างที่ถือกำเนิดในวัยเด็ก

สิ่งแวดล้อมที่ดี ทำเลที่ตั้งของสถานรับเลี้ยงเด็กตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน สะดวก การรับส่งเด็ก ปลอดภัย สถานรับเลี้ยงเด็กแห่งนี้มีการกำหนดโครงสร้างการบริหาร เช่น การออกแบบ กำหนดแผนภูมิ มีความพร้อมในด้านสิ่งแวดล้อมที่เอื้อ

ต่อการเรียนรู้ สถานที่สะอาด ปลอดภัย มีพื้นที่พอเหมาะกับเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ ปูบาม (2545 : 6) ที่พบว่า ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย เป็นการกำหนดมาตรฐานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปรมรุ่ง วงศ์อนัน (2551) ด้านอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเด็กเล็ก ผู้ปกครองให้น้ำหนักการตัดสินใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นพบว่า อาคารเรียนมีความมั่นคง แข็งแรง แสงสว่างเพียงพอ และมีการระบายอากาศที่ดีเป็นอันดับแรกรองลงมาคือสถานที่ต้องไม่อยู่ใกล้แหล่งพ่นน้ำ สิ่งเสียดัด แหล่งมลพิษหรือแหล่งเสื่อมโทรม พื้นที่สนามเด็ก มีความปลอดภัย เป็นพื้นหญ้า พื้นทราย หรือแผ่นยางสังเคราะห์กันกระแทก ไม่มีน้ำขัง หลุมบ่อหิน หรือต้นไม้ และการจัดห้องเรียนมีความสวยงามปรับเปลี่ยนตลอด เพื่อกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียน ศูนย์เด็กเล็กเป็นสถานที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูเด็กแห่งที่สองรองจากพ่อแม่ และญาติ การพัฒนาเพื่อให้ศูนย์เด็กได้มาตรฐานและมีคุณภาพนั้น ควรพัฒนาทั้งคนและสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปซึ่งเรา ศรีวิชัย (2554 : 32) กล่าวว่า สภาพแวดล้อม (Environment) หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างทั้งภายในและภายนอกองค์กร ในด้านต่าง ๆ ของสภาพแวดล้อมจะมีอิทธิพลต่อระบบโครงสร้างของสถานศึกษาและการปฏิบัติงานของบุคลากร อาจจะเป็นด้านกฎหมายเศรษฐกิจการเมือง สังคม สภาพแวดล้อมที่ใกล้ชิดและมีผลโดยตรง คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษา (Stakeholders) ได้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรและสถาบันต่างๆ กล่าวได้ว่าสภาพแวดล้อมเป็นได้ทั้งข้อจำกัด (Constraints) และโอกาส (Opportunity) ที่มีต่อการบริหารงานของสถานศึกษา

ทีมงานเข้มแข็ง สถานรับเลี้ยงเด็กมีการกำหนดทิศทางรูปแบบการบริหาร มีการสร้างทีมงานในการจัดการ มีความรับผิดชอบต่อกัน ไม่มีข้อขัดแย้ง ผู้บริหารมีภาวะเป็นผู้นำ มีหลักการบริหารโดยใช้ความสามัคคีเป็นหลัก ซึ่งจะนำไปสู่การร่วมมือร่วมใจกันทำงาน ทำงานกันเป็นทีม มีการประสานงานกันด้วยดีซึ่งสอดคล้องกับ ปราณี พรธณวิเชียร (2530, 23 - 24) ได้กล่าวถึงความหมายของการจัดการว่าเป็น การประสานทรัพยากรต่าง ๆ ที่คนมีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้ ปัจจุบันสภาวะทางธุรกิจทุกด้านมีการแข่งขันสูง องค์กรทางธุรกิจ

จะขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ จะมากระทบต่อการธุรกิจ ซึ่งสอดคล้อง บัวขาว จารุจินดา (2543, 13) การบริหาร สถานรับเลี้ยงเด็ก จึงต้องมีหน้าที่ดังนี้ 1) การวางแผน ประกอบด้วย การวางแผน ทั้งแผนหลักและแผนดำเนินการ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายซึ่งทางสถานรับ เลี้ยงเด็ก ได้กำหนดไว้ 2) การจัดองค์การ เจ้าของหรือผู้ประกอบการอาจจะทำเป็น แผนภูมิ โครงสร้างตำแหน่งหน้าที่ประจำสถานรับเลี้ยงเด็ก และ ตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ 3) การแบ่งงานและหน้าที่ความรับผิดชอบ การแบ่งงานและหน้าที่ความรับผิดชอบ ตลอดจนการกำหนดบทบาทของบุคลากรทุกฝ่ายให้ชัดเจนเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ ต้องแบ่งตามคุณวุฒิและวัยวุฒิโดยอาจพิจารณาลักษณะงานประกอบด้วย เพื่อความเหมาะสมและถูกต้อง 4) การสั่งการเมื่อได้กำหนดลักษณะงานและหน้าที่ แล้วจะต้องมีการมอบหมายงานให้บุคลากรขององค์กรโดยคำนึงถึงความเหมาะสม ของบุคลากรที่จะมาปฏิบัติงานหน้าที่ 5) การควบคุมและติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน ผู้จัดตั้งต้องทำการควบคุมบังคับบัญชาตรวจสอบติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการตรวจสอบติดตามผลงาน ปรับปรุงแก้ไข และส่งเสริมการปฏิบัติงาน ของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้รูปแบบการบริหารการจัดการและเงื่อนไข ที่มีผลต่อความประสบความสำเร็จของสถานรับเลี้ยงเด็ก เพื่อที่จะเป็นแนวทางให้กับ สถานรับเลี้ยงเด็กทั่วไปได้เป็นแบบอย่างและสำหรับผู้สนใจจะได้เป็นแนวทาง ในการบริหารการจัดการเพื่อพัฒนาให้ประสบความสำเร็จต่อไปและผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การคัดเลือกบุคลากรเข้ามาดูแลเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็ก จะต้องเลือกที่มี อุปนิสัยรักเด็ก มีคุณธรรมเป็นพื้นฐานและมีความรู้เชี่ยวชาญในด้านเด็กดี

1.2 ควรให้มีการพัฒนาบุคลากรในสถานรับเลี้ยงเด็กอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บุคลากรมีความรู้และน่านวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับยุคปัจจุบัน

1.3 เจ้าของสถานรับเลี้ยงเด็กหรือผู้บริหารสถานรับเลี้ยงเด็กต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีการเปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่า เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในสถานรับเลี้ยงเด็ก เพื่อให้สถานรับเลี้ยงเด็กมีการพัฒนาที่ดีขึ้น

1.4 สถานรับเลี้ยงเด็กควรมีการประสานงานให้หน่วยงานราชการเข้ามามีบทบาทการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

1.5 ผู้บริหารและบุคลากรในสถานรับเลี้ยงเด็กควรมีความรู้ในเรื่อง โภชนาการ ด้านอาหารเป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารจัดการสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนเรียนในส่วนของภาครัฐบาลและเอกชน

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการสถานรับเลี้ยงเด็กทั้งของภาครัฐบาลและเอกชน

3.3 ควรศึกษารูปแบบการบริหารจัดการที่ดีจากสถานรับเลี้ยงเด็กอื่นๆ ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อความหลากหลายในรูปแบบการบริหาร แบบต่างๆ ของแต่ละสถานรับเลี้ยงเด็กที่ประสบความสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :

บุศผยงค์

นัยนา ยิ่งสกุล. (2545). ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดสถานบริบาลเด็ก

ก่อนวัยเรียนของเอกชนกรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตร

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บัวขาว จารุจินดา. (2546). **การจัดการธุรกิจสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียน.**

วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.(อาชีวศึกษา) เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.

บุญชัย จงกลณี. **คุณธรรมของนักบริหาร.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สัตยการพิมพ์. ม.ป.ป.

ปราณี พรหมวิเชียร. (2530). **วิชาหลักการจัดการ,** กรุงเทพฯ : ปรกาศพริ้ง.

เปรมรุ่ง วงศอนันต์. (2551). **ปัจจัยในการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ารับการดูแลในสถานศึกษาเด็กเล็กเอกชนในอำเภอเมืองจังหวัดลำปาง.**

เยาวภา เดชะคุปต์. (2542). **การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย.** กรุงเทพฯ มหานคร : สำนักพิมพ์แม็ค.

ทิพวรรณ จันทรสติธย์. (2546, มกราคม – ธันวาคม). **การบริหารแบบมีส่วนร่วม. วารสารวิชาการ. 3(1) : 13 – 19.**

พระพรหม อุณากรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2547). **ธรรมบุญชีวิต.** หน้า 11 – 13.

เรขา ศรีวิเชียร. (2554). **รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี.** ปริญญาคุษภูบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2544). **หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา.** กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สร้อยธร ฉันทวรภาพ. (2544). **แนวโน้มการนิเทศการศึกษาในระดับปฐมวัย.** วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สุพล วงสินธุ์. **การบริหารโรงเรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา. วารสารวิชาการ. 5 (6) : 29 – 30, มิถุนายน, 2543.**

เสวี รักเหล็ก. (2547). **การศึกษาระบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดภาคใต้.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.**

พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร :
พริกหวานกราฟฟิค.

สำเริง โกชนาธาร. (2548). **ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก : กรณี
ศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครแห่งหนึ่งในจังหวัดภาคใต้.**
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ภูเก็ต.

สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2543). การนิเทศภายในเป็นหัวใจการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียน.

วารสารวิชาการ, 2(10) : 6.

อุทัย บุญประเสริฐ. (2542). **การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการ
ศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
(School Based Management).** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครุสภา
ลาดพร้าว, 2542.